

Cvičení z výrokové a predikátové logiky - 13

4. ledna 2019

1. Test 2

2. Víme, že

- (a) Pokud je cihla na jiné cihle, tak není na zemi.
- (b) Každá cihla je bud' na zemi nebo na jiné cihle.
- (c) Žádná cihla není na cihle, která je na další cihle.

Vyjádřete to v predikátové logice a rezoluční metodou dokažte, že když je cihla na jiné cihle, ta spodní je na zemi.

3. Ukažte, že následující množina klauzulí je rezolucí zamítnutelná. Rezoluční zamítnutí znázorněte rezolučním stromem. U každého rezolučního kroku napište použitou substituci a označte rezolvované literály.

- (a) $\{P(a, x, f(y)), P(a, z, f(h(b))), \neg Q(y, z)\}$
- (b) $\{\neg Q(h(b), w), H(w, a)\}$
- (c) $\{\neg P(a, w, f(h(b))), H(x, a)\}$
- (d) $\{P(a, u, f(h(u))), H(u, a), Q(h(b), b)\}$
- (e) $\{\neg H(v, a)\}$

4. Uvažme struktury $\langle \mathbb{N}, \leq \rangle$, $\langle \mathbb{Z}, \leq \rangle$, $\langle \mathbb{Q}, \leq \rangle$ se standardními uspořádáními.

- (a) Jsou navzájem elementárně neekvivalentní?
- (b) Jsou navzájem neizomorfní?
- (c) Určete kolik automorfismů tyto struktury mají.

5. Mějme jazyk $L = \langle U \rangle$ s rovností, kde U je unární relační symbol.

- (a) Pro dané $n \in \mathbb{N}^+$ vyjádřete "U(x) platí právě pro n prvků x" formulí φ .
- (b) Je teorie $T = \{\varphi\}$ kompletní?
- (c) Je T ω -kategorická?
- (d) Určete izomorfní spektrum teorie T (stačí pro spočetné kardinality).
- (e) Nalezeněte nějakou jednoduchou kompletní extenzi teorie T .
- (f) Určete všechny navzájem neekvivalentní jednoduché kompletní extenze teorie T .

6. Nechť T je extenze teorie $DeLO$ (tj. hustých lineárních uspořádání bez konců) o nový konstantní symbol c (a žádné axiomy navíc).

- (a) Je T ω -kategorická?
- (b) Je T kompletní?
- (c) Platí totéž pokud místo $DeLO$ vezmeme teorii $DeLO^+$ (hustá lineární uspořádání s maximálním prvkem a bez minimálního prvku)?

7. Nechť $\mathcal{A} = \langle \mathbb{R}, abs^{\mathbb{R}} \rangle$ je struktura jazyka $L = \langle abs \rangle$, kde abs je unární funkční symbol, $\mathbb{R}$ jsou reálná čísla a $abs^{\mathbb{R}}$ je absolutní hodnota v $\mathbb{R}$.

- (a) Ukažte, že množiny $\{0\}$, $(0, +\infty)$, $(-\infty, 0)$ jsou definovatelné v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
- (b) Ukažte, že množiny $\{1\}$, $\{-1, 1\}$, $(1, 2)$ nejsou definovatelné v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
- (c) Určete všechny automorfismy $\mathcal{A}$.

- (d) Určete $\text{Df}^1(\mathcal{A}, \emptyset)$, tj. všechny definovatelné množiny v $\mathcal{A}$ bez parametrů.
8. Nechť K je třída nekonečných grup.
- Je K axiomatizovatelná?
  - Je K konečně axiomatizovatelná?
  - Je K otevřeně axiomatizovatelná?
9. Nechť $\underline{n}$ pro $n \in \mathbb{N}$ označuje n -tý *numerál*. Dokažte v Robinsonově aritmetice Q , že pro každé $m, n \in \mathbb{N}$
- $Q \vdash \underline{m} = 0$, právě když $m = 0$,
  - $Q \vdash \underline{m} + \underline{n} = \underline{m+n}$,
  - $Q \vdash \underline{m} \leq \underline{n}$, právě když $m \leq n$.
10. Dokažte v Peanově aritmetice PA
- $PA \vdash S(x) + y = S(x+y)$,
  - $PA \vdash 0 + x = x + 0$,
  - $PA \vdash x + y = y + x$.